

Koncepce sbírkotvorné činnosti Galerie moderního umění v Hradci Králové, 2025–2030

SBÍRKA KARLA TUTSCHE

DETAIL

GALERIE VLADIMÍRA PRECLÍKA

DETAIL

KŘÍŽOVÁ CESTA 21. STOLETÍ

DETAIL

SBÍRKA POHYBLIVÉHO OBRAZU

DETAIL

SBÍRKA STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ
EVROPY

DETAIL

GALERIE MODERNÍHO UMĚNÍ

DETAIL

Galerie moderního umění v Hradci Králové (dále GMU) plní funkci galerie ve smyslu zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů v platném znění a dle dalších právních předpisů vztahujících se k hlavnímu účelu a předmětu činnosti.

Akviziční činnost je klíčovou činností GMU jakožto specializované paměťové instituce. Tato činnost je ukotvena a vymezena ve zřizovací listině v bodě 1. předmětu hlavní činnosti: „Organizace vytváří na základě vědeckého poznání a vlastní koncepce sbírkotvorné činnosti sbírky výtvarného umění české i zahraniční provenience, zejména se zaměřením na české moderní umění a současné umění.“

I. Základní údaje

GMU, adresa: Velké náměstí čp. 139/140, 500 03 Hradec Králové, e-mail: info@galeriehk.cz, telefon: 495 512 538, www.galeriehk.cz.

GMU je zapsaná v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Hradci Králové, oddíl Pr, vložka 1102, IČO: 00088404 a DIČ: CZ00088404

Galerie moderního umění v Hradci Králové je příspěvkovou organizací, jejím zřizovatelem je Královéhradecký kraj a právní rámec pro činnost organizace se vymezuje dalšími základními dokumenty:

- Zřizovací listina schválená Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje s účinností od 1. ledna 2018,
- Zákon č. 122/2000 Sb. o správě sbírek muzejní povahy,
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,

- Směrnice č. 7 Rady Královéhradeckého kraje k řízení příspěvkových organizací zřízených krajem,
- Koncepce sbírkotvorné činnosti Galerie moderního umění v Hradci Králové, 2025–2030,
- Jmenovací dekret komise pro sbírkotvornou činnost GMU.

Při své práci se galerie řídí zejména zákonem č. 122/2000 Sb., o správě sbírek muzejní povahy, obecně závaznými právními předpisy, předpisy a pokyny zřizovatele a svými vnitřními předpisy.

II.

Historie vývoje instituce

Galerie moderního umění v Hradci Králové byla založena v roce 1953 jako Krajská galerie tehdejšího Hradeckého kraje. V prvních letech své existence byla umístěna na zámku v Rychnově nad Kněžnou, teprve na jaře roku 1963 se galerie vrátila zpět do Hradce Králové a využívala pro svoji činnost dvě křídla Biskupské rezidence na Velkém náměstí (tehdy Žižkově náměstí). Své stálé sídlo získala galerie v lednu roku 1990, kdy se přestěhovala budovy bývalého Záložního úvěrního ústavu. Sbírky galerie jsou zaměřeny především na vývoj českého moderního umění až po tvorbu současných umělců. Od roku 2008 má galerie ve své správě další dva soubory uměleckých děl – sbírku Galerie Vladimíra Preclíka a cyklus sochařských děl *Příběh utrpení a nadějí člověka*, přístupný ve volné přírodě na loukách mezi Stanovicemi a Žirčí nedaleko Kuksu.

Od roku 2019 v souladu s *Dlouhodobou koncepcí sbírkotvorné činnosti GMU HK, 2019–2024* rozvíjeli kurátoři akviziční činnost směrem k většímu zapojení českého umění do kontextu střední Evropy. Cíleně tak jsou získávána díla zahraničních umělců. Vzniká tak unikátní Sbírka střední a východní Evropy (Collection of Central and Eastern Europe). Kromě toho kurátoři rozšířili svůj zájem o díla filmová, videoartu a nových médií. Nově založená Sbírka pohyblivého obrazu (24 – Pohyblivý obraz) je od roku 2021 oficiálně ustanovena jako samostatná podsátka v rámci sbírky Galerie moderního umění v Hradci Králové vedle původní sbírky výtvarného umění (15 – Výtvarné umění).

Ve stejném roce se také podařilo nákupem získat rozsáhlou a mimořádně kvalitní sbírku brněnského sběratele a galeristy Karla Tutsche mapující české umění 2. poloviny 20. století a obsahující i díla zahraničních autorů.

III.

Současný stav sbírky

V Centrální evidenci sbírek muzejní povahy jsou uvedeny v rámci GMU čtyři sbírky:

(a) Sbírka Galerie moderního umění v Hradci Králové, kód sbírky GHK/001-06-29/014001, obsahující dvě podsátka: výtvarného umění a pohyblivého obrazu,

(b) Sbírka Galerie Vladimíra Preclíka, kód sbírky GPR/008-06-18/361008 a její podsátka výtvarného umění,

(c) Sbírka *Příběh utrpení a nadějí člověka*, kód sbírky PUN/009-02-05/365009 a její podsátka výtvarného umění,

(d) Sbírka Karla Tutsche, kód sbírky SKT/021-11-16/475021 a její podsátka výtvarného umění.

IV.

Podrobný kontext sbírek

(a) Sběrka Galerie moderního umění v Hradci Králové

Více než stoletá historie sbírky se začala psát formálním převzetím odkazu biskupa Josefa Doubravy zastupiteli města Hradec Králové v roce 1921. V průběhu desetiletí změnila kolekce několikrát zřizovatele, přesto však byla v rámci možností po celou dobu cíleně rozšiřována tak, aby odrážela aktuální podobu vývoje českého výtvarného umění od konce 19. století.

Nejvýznamnějším kurátorem sbírky byl Dr. Josef Sůva, ředitel galerie v letech 1963–1997. V tomto období získala galerie převážnou část nejdůležitějších akvizic především nákupem od umělců a z významných soukromých uměleckých sbírek, dále převody a v menší míře také dary. Od roku 1963 je sbírka přístupná veřejnosti ve stálé expozici galerie, expozice je pravidelně obměňována a doplňována o nové akvizice.

Velice významně jsou zastoupeni umělci Osmy a Skupina výtvarných umělců (Emil Filla, Bohumil Kubišta, Antonín Procházka, Josef Čapek, Václav Špála), sociálně zaměřená tvorba dvacátých let (Miloslav Holý, Karel Holan, Pravoslav Kotík), krajináři Umělecké besedy (Vojtěch Sedláček, Václav Rabas, Vlastimil Rada), artificialismus, surrealismus a další imaginativní tendence v období mezi světovými válkami (Jindřich Štyrský, Toyen, Alois Wachsman, Josef Šíma, František Muzika), Skupina 42 (Kamil Lhoták, František Gross, František Hudeček, Jan Kotík, Ladislav Zív), Skupina Ra (Václav Tikal, Josef Istler, Bohdan Lacina), informel a expresivní abstrakce (Vladimír Boudník, Mikuláš Medek, Robert Piesen, Jiří Balcar, Vladimír Fuka), tvorba členů Volného sdružení 12/15, Pozdě, ale přece (Ivan Ouhel, Michael Rittstein, Jiří Sopko, Jiří Načeradský, Jiří Beránek, Kurt Gebauer), skupiny Tvrdohlaví (Jiří David, Stanislav Diviš, Jaroslav Róna, Michal Gabriel, Čestmír Suška, František Skála, Petr Nikl).

Ve sbírkách galerie nechybí ani díla dalších důležitých představitelů českého moderního umění, jako jsou Josef Váchal, Jan Zrzavý, František Tichý, Zdeněk Sklenář, Jiří Kolář, Václav Bartovský, Jiří John, Václav Boštík, Zorka Ságlová, Karel Malich, Zdeněk Sýkora nebo Adriena Šimotová.

V letech 2019–2024 byla sbírka Galerie moderního umění systematicky rozšiřována o díla umělců ze střední a východní Evropy. Nově tak vzniká v rámci České republiky ojedinělá kolekce **Sbírka střední a východní Evropy**, zaměřená na umění poslední třetiny 20. století, kdy se ve sledovaném prostoru začalo prosazovat neoficiální umění, konceptuální umění, performance a v neposlední řadě také postmoderna. Sběrka byla založena za účelem poznávání vzájemných vazeb a spojujících článků u děl umělců a umělekyn pocházejících ze států V4 (Česká republika, Slovensko, Maďarsko, Polsko) a etnických skupin těchto národů v okolních zemích nebo žijící v emigraci. Cílem je podpořit zájem o přirozenou integraci různých uměleckých projevů, pozic, generací a geografických specifik, iniciovat výstavní a výzkumné projekty postavené na spolupráci s umělci a kulturními institucemi zmíněných zemí a začlenit tak GMU do mezinárodního kontextu.

Sběrka GMU je v současnosti rozdělena do dvou podsbírek, z nichž podsbírka výtvarného umění je rozdělena do pěti částí vedených v samostatných knihách 2. stupně evidence:

1. **Obrazy (O)** – příloha č. 1
2. **Plastiky (P)** – příloha č. 2
3. **Kresby (K)** – příloha č. 3
4. **Grafika (G)** – příloha č. 4
5. **Fotografie (F)** – příloha č. 5

Podsbírka Pohyblivý obraz není dále dělena a je vedena v jedné samostatné knize 2. stupně evidence:

1. **Pohyblivý obraz (VA)** – podrobná analýza viz příloha č. 6.

Celkový počet předmětů ve sbírce Galerie moderního umění v Hradci Králové ke dni 31. 12. 2024 je 10.692, z nichž 299 tvoří kolekci Sbírky střední a východní Evropy – příloha č. 7.

(b) Sbírka Galerie Vladimíra Preclíka

Sbírku Galerie Vladimíra Preclíka věnoval Vladimír Preclík v roce 2008 Královéhradeckému kraji. Sám sestavil kolekci tak, aby představovala retrospektivní přehled celé jeho tvorby od úplných počátků až po zralá díla. Kromě toho je soubor doplněn o portréty Vladimíra Preclíka od jeho přátel.

Sbírku tvoří sochařská díla vytvořená z kamene, kovu a především ze dřeva. Některá díla vytvořená z kovu jsou polychromovaná, dřevěné sochy jsou mořené, zlacené, polychromované, popř. kombinované s dalšími materiály (kůže, kožešina, papír, bronz). Dále jsou ve sbírce obrazy (oleje na plátně), grafické listy (sítotisky) a portréty Vladimíra Preclíka (koláž, kresba tuší, bronzová, cínová a sádrová plaketa).

Počet ev. čísel sbírkových předmětů ke dni 31. 12. 2024 – 54.

(c) Sbírka Příběh utrpení a nadějí člověka

Soubor sochařských děl *Příběh utrpení a nadějí člověka* umístěný na loukách mezi Stanovicemi a Žirčí nedaleko Kuksu vznikl postupně v letech 2005–2008 s podporou Královéhradeckého kraje. Duchovním otcem projektu je sochař Vladimír Preclík, který ke spolupráci přizval další české sochaře, aby společně vytvořili soubor patnácti „zastavení“ *Příběh utrpení a nadějí člověka*. Tradiční křesťanské náměty jsou zde transformovány skrze zkušenosti člověka počátku 21. století.

Počet ev. čísel sbírkových předmětů ke dni 31. 12. 2024 – 17.

(d) Sbírka Karla Tutsche

Rozsáhlá kolekce je výlučným dokumentem sběratelství od konce 70. let do roku 2008 a nově též dokladem systematické práce soukromého galeristy v době pozdní normalizace a počátku budování občanské společnosti v poslední dekádě minulého století. Sbírka obsahuje zásadní díla českého umění z období mezi modernou a postmodernou od významných autorů, jako je Jiří Načeradský, Jiří Sopko, Antonín Střížek, Naděžda Plíšková nebo Alena Kučerová. Kromě obrazů se brněnský sběratel zaměřoval také na konceptuální umění, kde mezi nejdůležitější autory patří Jiří Kovanda, Jiří David nebo Ján Mančuška.

Počet ev. čísel sbírkových předmětů ke dni 31. 12. 2024 – 1354 – příloha č. 8.

V.

Obecná pravidla sbírkotvorné činnosti GMU, 2025–2030

Jak je patrné, GMU disponuje zcela výjimečnou a kompaktní kolekcí. Hlavním cílem předložené koncepce je vytvoření ucelené kolekce českého výtvarného umění od počátku transformačních let do současnosti. Co se týká středoevropského a východoevropského kontextu v oblasti výtvarného umění, budeme se již zaměřovat na finančně dostupné akvizice děl vzniklých v 21. století. Takto komplexní směřování má významný potenciál, neboť činnost GMU se stane součástí širšího mezinárodního uměleckého a uměno-vědného kontextu.

VI.

Zaměření sbírkotvorné činnosti, 2025-2030

(a) České výtvarné umění od 70. let 20. století do současnosti

Základní funkce krajské galerie je nabízet současný vývoj výtvarného umění na úrovni regionu, čímž diverzifikujeme kulturní hodnoty výtvarného umění a plníme funkci demokratizace a rovného přístupu k veřejným službám. Naše úloha je v tomto ohledu nezastupitelná, neboť galerie je standardizovanou veřejnou službou, která slouží k uspokojování kulturních, kulturně-výchovných, vzdělávacích a informačních potřeb veřejnosti. Klíčovým momentem zaměření akviziční činnosti je systematické rozšíření sbírky GMU, tedy kolekce českého výtvarného umění od počátku 70. let 20. století, přes transformační období až do současnosti, o díla autorů, kteří v této době vytvářeli a ovlivňovali domácí umělecké prostředí, a kterým se dostalo mezinárodní uznání formou výstav a zastoupením v renomovaných sbírkách.

Dílčím úkolem v kontextu aktuální hradecké sbírky je zaměření se na získávání „mistrovských“ děl, která jsou vždy návštěvníky oceňována. Dále současný trend směřuje k důslednému sledování dokumentace, což není jen svěbytný umělecký projev konceptuálních umělců 70. let, ale dokumentace dočasných akcí, výstav, instalací, performancí, které dokreslují hlavní „materiální“ podstatu umění, jsou tedy důležitým dějnotvorným prvkem.

(b) Regionální autoři od 70. let 20. stol. do současnosti

Z metodologického hlediska je nutné, aby bylo každé centrum (region) ve střední Evropě zkoumáno samostatně na základě publikační činnosti a frekvence autorů a autorek na různých výstavách a expozicích. Více než 10 let vedeme diskuzi o potřebě tzv. srovnávacích dějin umění v českém prostředí a o nutnosti poznat náš vlastní region, případně vyhodnotit, jak se umělecká tvorba liší od děl vzniklých v zahraničí a v našem případě v ostatních částech regionu České republiky.

Jaká specifika výtvarného umění definují královéhradecký region? Jak výtvarná tvorba přispívá k životu místního obyvatelstva? Sbírkotvorná činnost se v letech 2025–2030 zaměří na regionálně významné solitéry, kteří formují výtvarná specifika, ale mohou být svým osobitým přístupem celorepublikově významní. Výsledky akvizic jsou prezentovány především ve výstavním prostoru Bílé kostky, kde poskytujeme prostor pro prezentaci autorů a autorek z regionu východních Čech.

(c) Sbírka pohyblivého obrazu

Ustanovení podsbírk Sbírkou pohyblivého obrazu (24 – Pohyblivý obraz) reaguje na absenci ucelené sbírky pohyblivého obrazu, která by reflektovala vývoj od experimentálních tendencí 60. let 20. století do současnosti v České republice. Definice pohyblivého obrazu se skládá z jednotlivých interdisciplinárních přístupů, jako je práce s filmem, video-artem, počítačovou postprodukcí, nebo i práce s diaprojekcí, formou videoinstalací a předlohami pro samotný film, jako jsou skici a vizuální scénáře. Sbírkou se zaměřuje také na původní fyzické nosiče, celkové soubory a instalace.

Podstatou sbírky je představit komplexní přehled proměn uvažování o pohyblivém obraze v širších myšlenkových rámcích. V kontextu sbírkotvorné instituce je tak možné sledovat vývoj a vzájemné ovlivňování s klasickými médii výtvarného umění, jako je malba, socha, fotografie a grafika. Zhodnocení tvorby českých tvůrců pohyblivého obrazu je umocněno částečně mediálním zaměřením Sbírkou střední a východní Evropy, neboť dějiny českého pohyblivého obrazu by neměly být nahlíženy izolovaně.

Výsledky akvizic jsou prezentovány především ve výstavním prostoru Černé kostky, kde kromě dominance pohyblivého média poskytujeme prostor pro prezentaci autorů a autorek z regionu střední Evropy.

(d) Sbírkou střední a východní Evropy

Většinu sbírkotvorných galerií v České republice lze charakterizovat jako instituce národního typu, kde převažují soubory orientující se na různá specifika vývoje lokálního umění. Základní premisa Sbírky střední a východní Evropy Galerie moderního umění v Hradci Králové vychází z předpokladu, že ve výkladu omezeném pouze na národní dějiny mizí zásadní souvislosti, vazby a spojovací články. Následkem pak bývá izolace národní historie, která imputuje představu její výjimečnosti, ať v pozitivním, či negativním smyslu, zatímco světové dějiny se často mění jen v dějiny *velmocí*.¹

Sbírka reaguje na vzrůstající potřebu tzv. srovnávacích dějin umění v českém prostředí a na nutnost poznat náš vlastní region, případně vyhodnotit, jak se umělecká tvorba v České republice liší od děl vzniklých v ostatních částech střední Evropy. Doposud se srovnávacím dějinám umění několika východoevropských zemí věnoval omezený počet historiků, především Piotr Piotrowski². Ten formuloval ideu horizontálních dějin umění, jejichž princip nejen rehabilituje uměleckou produkci z regionů, nýbrž přispěje i k regionalizaci dosud dominantního západního umění. Z perspektivy hradecké galerie dochází k regionalizaci dominantních institucí ve větších kulturních metropolích České republiky.³

V roce 2019 byla ustanovena Sbírka střední a východní Evropy prezentující autorky a autory ze střední a východní Evropy a jejich díla od roku 1970 do současnosti. Vymezení střední a východní Evropy vychází z formátu států V4 a díky sbírce se od roku 2024 GMU vůbec poprvé věnuje mezinárodním projektům.

VII.

Způsob navrhování a výběru autorů pro akviziční činnost

V souladu s **Organizačním řádem GMU** ze dne 28. března 2003, čl. IX, odst. 2, a na základě **Jednacího řádu komise pro sbírkotvornou činnost GMU** ze dne 28. března 2003 je jmenována **Komise pro sbírkotvornou činnost GMU**, poradní orgán ředitele. Komise současně disponující rozšířenými kompetencemi, neboť před samotným zasedáním probíhají individuální konzultace nebo dle potřeby pracovní setkání, kde jsou diskutovány na základě „**Koncepce sbírkotvorné činnosti GMU**“ konkrétní návrhy předložené ředitelem GMU a kurátory příslušných sbírek. Celoročně probíhají návštěvy týmu GMU v ateliérech a v galeriích, jejichž výsledky jsou představeny komisi v rámci jejího zasedání, kde je zhotoven podrobný zápis.

VIII.

Kompetence Komise pro sbírkotvornou činnost GMU

Na základě **Jednacího řádu komise pro sbírkotvornou činnost GMU** ze dne 28. března 2003 jmenuje ředitel GMU komisi na tříleté období. Komise je sestavena z odborníků, kteří jsou schopni posuzovat všechny oblasti moderního, současného a mezinárodního pole výtvarného umění. Členství v komisi je čestnou funkcí. Komise volí ze svých členů předsedu na celé tříleté funkční období. V průběhu jednání komise se pořizuje zápis. Zápis musí především obsahovat identifikaci uměleckých děl navrhovaných k zakoupení do sbírek GMU (autor, název, rok vzniku, technika, materiál, rozměry), jméno a příjmení, adresu bydliště nebo obchodní název a sídlo vlastníka, který nabízí umělecké dílo k prodeji, navrhovanou nebo požadovanou cenu. V zápisu se dále uvede vyjádření komise a počet hlasů pro a proti zakoupení, popř. pro a proti navrhované kupní ceně. Pokud se názor kteréhokoli člena komise liší od vyjádření komise, má právo do zápisu uvést své stanovisko v příloze k zápisu z jednání komise.

1 Jan Křen, *Dvě století střední Evropy*, Praha 2005.

2 Piotr Piotrowski, *In the Shadow of Yalta: Art and the Avant-garde in Eastern Europe*, London 2009.

3 Tomáš Hříbek, Piotr Piotrowski Art and Democracy in Post-Communist Europe, *Umění LXII*, 2014, č. 1, s. 87–89.

IX.

Povinnosti kurátora sbírek

Kurátor (příslušné podsbírký) se řídí interní směrnicí **Režim zacházení se sbírkami** ze dne 1. 11. 2022, k provádění některých činností souvisejících s tvorbou sbírek, péčí o sbírky a vývozem sbírkových předmětů do zahraničí.

Kurátor

- a) odborně spravuje svěřenou sbírku a s využitím svých odborných znalostí dále vytváří,
- b) spolupracuje na případných aktualizacích koncepce sbírkotvorné činnosti,
- c) provádí sběr, navrhuje věci movité, které jsou potenciálními sbírkovými předměty,
- d) předkládá návrhy na získávání a vyřazování přírůstků a předmětů ze sbírkové evidence v souladu s interní směrnicí Režim zacházení se sbírkami GMU, shromažďuje i vytváří průvodní dokumentaci ke sbírkovým předmětům,
- e) aktualizuje, vytváří a spravuje studijní a pomocný materiál vážící se ke sbírkám.

Sbírka je tvořena na základě

- a) podrobných znalostí dosavadního vývoje a předchozích záměrů ve svěřené sbírce,
- b) soustavného průzkumu oblasti zájmu a detailní znalostí prostředí, z něhož jsou pro svěřenou sbírku přírůstky získávány,
- c) znalostí obdobných sbírek muzejní povahy jiných muzeí, galerií i soukromých sběratelů,
- d) znalostí aktuální situace na trhu s potenciálními sbírkovými předměty, včetně základní orientace v tržních cenách na domácím i zahraničním trhu,
- e) znalostí obecných i zvláštních právních předpisů, metodických pokynů a vnitřních směrnic GMU,
- f) obecných zásad a základních metod konzervování a restaurování sbírkových předmětů, znalostí zásad ukládání, uchovávání a prezentace sbírkových předmětů.

X.

Práva a povinnosti ředitele galerie

Ředitel zodpovídá za naplňování účelu a předmětu hlavní činnosti galerie uvedených ve zřizovací listině galerie, tedy i za sbírkotvornou činnost.

Ředitel disponuje těmito pravomocemi:

- a) příslušným řídicím aktem vydává Režim zacházení se sbírkou (sbírkovými předměty) GMU podle ustanovení § 9 odst. 1. písm. G) zákona č. 122/2000 Sb.,
- b) příslušným řídicím aktem vydává **Koncepci sbírkotvorné činnosti Galerie moderního umění v Hradci Králové, 2025–2030**
- c) v souladu s Organizačním řádem GMU jmenuje komisi pro sbírkotvornou činnost: **Jmenovací dekret komise pro sbírkotvornou činnost GMU**, ta zasedá dle **Jednacího řádu komise pro sbírkotvornou činnost GMU**,
- d) plně zodpovídá za odbornou způsobilost kurátorů a správců depozitářů i spolupracujících konzervátorů a restaurátorů,
- e) s konečnou platností rozhoduje o úplatném nabývání předmětů do sbírky galerie,
- f) v případech, kdy hrozí nebezpečí z prodlení a z časových důvodů nelze předložit návrh na úplatné získání věci do sbírky k projednání komisí pro sbírkotvornou činnost GMU, může o jeho nabytí rozhodnout tzv. per rollam, tj. bez projednání komise pro sbírkotvornou činnost GMU,
- g) s konečnou platností rozhoduje o vyřazení předmětu ze sbírkové evidence, přičemž tato pravomoc je neprenosná.

XI.

Závěrečné ustanovení

Platnost **Koncepce sbírkotvorné činnosti Galerie moderních umění v Hradci Králové je vymezena léty 2025 až 2030**, tedy šestiletým mandátem ředitele GMU, a je závazná pro všechny odborné pracovníky a kurátory všech sbírek a podsbírek.

V Hradci Králové, 21. března 2025

MgA. František Zachoval
ředitel Galerie moderního umění
v Hradci Králové

Příloha č. 1 – fond OBRAZY

Jiří Petrbok
Vesmír z polápěče
1990

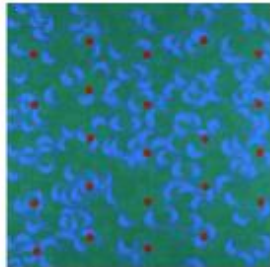
Barbara Kozłowska
Úhel pohledu (Punk widzenia):
Souběžnost
1973

Bohumil Kubista
Kavárna
1910

František Muzika

Zorka Ságlová
Zelený III
2000–2001

Vít Soukup
Vyděšen po tak hrozně zprávě....(Z
cyklu Dobrodružné prázdniny)
1996

Toyen / Marie Čermínová
Gobi
1931

Václav Tikal
Symbióza
1945

Milan Langer
Vše je v pořádku 3
1975–1979
1984

Jan Šafránek
Vítání bratrské dialogace na
Ruzyňském letišti
(1975–1977)

Paweł Jarodzik
Balení (Roll on)
1985

Milada Marešová
Vdova
1928

Josef Bolf
Nevkusná mutace
1998

Jiří Petrbok
Bez názvu 1
1996

Ladislava Gažíková
Bez názvu
2018

Václav Brožík
Zvonice ve Vilamě v Bretani (Krajina v
Normandii)
(1893)

1. Základní charakteristika

Fond obrazů byl zřízen za účelem získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a veřejnosti představovat díla českých malířů. Za desítky let její existence se kurátorům podařilo nashromáždit kvalitní kolekci uměleckých děl, která obsahuje řadu unikátních pláten převážně české provenience a zahrnuje všechny významné výtvarné směry a tendence 20. století. Nezanedbatelnou část fondu tvoří také díla autorů spjatých s regionem východních Čech. Sbírka obrazů GMU HK je výjimečná svou vyrovnaností, bez diskontinuit a bez zatíženosti přemírou tendenčních děl druhořadých umělců let 1948–1989.

V letech 2019–2024 byla kolekce rozšířena o 89 prací českých a zahraničních umělců.

Ke dni 31. 12. 2024 čítal fond 1337 obrazů vedených v rámci inventární řady „O“ (O 1 – O 1445).

695 položek si je možné na stránkách galerie prohlédnout online.

2. Historie a obsah

Historie sbírky obrazů sahá až k počátku 20. století, avšak soustavná odborná akviziční činnost začala až po roce 1963. Během následujících let byla zakoupena unikátní díla české moderny, která patří ke klenotům sbírky: *Tanec Salomé* Emila Filly, *Stébľa Josefa Šímy*, *Kavárna* Bohumila Kubišty, díla Toyen a Josefa Štyrského, Aloise Wachsmanna, ikonické dílo *Vzývači* Josefa Váchala ad.

Kromě děl klasické moderny byly v této době do sbírky cíleně získávány obrazy umělců žijících v regionu nebo s vazbou na něj: ve sbírce se tak nachází díla svérázných malířů regionu Karla Šlengera, Františka Doležala ad. Akvizice v 60. letech 20. století zajistily také solidní zastoupení prací předválečné generace: Kamila Lhotáka, Františka Grosse, Františka Hudečka a Jana Kotíka, dále představitelů imaginativního umění: Václava Tikala, Mikuláše Medka, Bedřicha Dlouhého či Jaroslava Vožniaka. Protiváhu této imaginativní a sociálně kritické kolekce je pak soubor obrazů geometrické a abstraktní linie českého umění představované díly Zdeňka Sýkory, Vladislava Mirvalda, Radoslava Kratiny, Milana Grygara ad.

Na počátku milénia byla doplněna plátna představitelů postmoderny – Jiřího Davida, Tomáše Císařovského, Antonína Střížka, Stanislava Diviše, Petra Nikla a Jiřího Kovandy. Ve sbírce se nachází plátna současné generace malířů – Jiřího Petrboka, Vladimíra Houdka, Josefa Bolfa, Víta Soukupa, Jany Vojnárové, Lenky Vítkové ad.

V letech 2019–2024 byla kolekce rozšířena také o díla autorů původem ze zemí bývalého východního bloku a díla slovenských a polských umělců z let 1972–2019. Zastoupení jsou nově Alice Nikitinová, Anetta Mona Chisa, Lucie Tkáčová, Dalibor Bača, Alexey Klyuykov, Ladislava Gažiová, Tomáš Džadoň, Peter Bartoš, Anna Bartošová-Pelikánová, Veronika Rónaiiová, Ewa Ciepielewska, Bozena Grzyb-Jarodzka, Paweł Jarodzki, Jerzy Kosałka, Barbara Kozłowska, Zbigniew Makarewicz, Jerzy Truszkowski.

3. Hodnota fondu

Sbírka obrazů má jako celek nevyčíslitelnou hodnotu, neboť poskytuje přehled o vývoji umění jako takového, ale i o proměnlivé roli ve společnosti a přemýšlení o něm. Ve sbírce GMU HK se nachází mimořádná díla, jejichž ceny by na trhu s uměním dosahovaly astronomických výšek. Mezi nimi nutno jmenovat díla: Emila Filly (17 ks), Bohumila Kubišty (14 ks), Josefa Váchala (6 ks), Mikuláše Medka (7 ks), Kamila Lhotáka (18 ks) a dalších členů Skupiny 42. Nově pak jsou zde zastoupena díla zahraničních autorů druhé poloviny 20. století, jež jsou v rámci českých sbírek unikátní.

Příloha č. 2 – fond PLASTIKY

Karel Nopraž
Balotka
před 1988

★

Zdeněk Beran
Model prostorové situace III
1985–1991

★

Bedřich Stefan
Ukřižování
(1932–1933)

★

Miroslav Chlupáč
Plastika s rukama
1988

★

Michal Gabriel
Znak - Ratoolest
1989

★

Lenka Klodová
Gentleman
2012

★

Kurt Gebauer
Housenka (Porestrojky)
1987

★

Anna Hulačová
Apollon a Dionysos (hlavy ze série
Černé světlo)
2013

★

Martin Zet
Variabilní kámen M
1993

Radoslav Kratina
Arsenal válečků s úsečí
(1983–1990)

★

Matyáš Chochola
Démoni sklonovratu
2014

František Kyncl
Past
1971

Jitka Svobodová
Ochnuté stromy
1990

Grzegorz Kłaman
POLEND
2006

Matěj Smetana
My jsme svět
2008

Ladislav Beneš
Touha (Skřivanek)
nedatováno

Leoš Kubiček
Tři ženy na bramborách
1920–1940

1. Základní charakteristika

Fond plastik byl zřízen za účelem získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a veřejnosti představovat díla českých sochařů, z nichž nezanedbatelnou část tvoří díla autorů spjatých s regionem východních Čech, který má velmi silnou sochařskou tradici. Přestože převážnou část kolekce představují díla z tradičních sochařských materiálů a vytvořená klasickými postupy, nechybí zde díla dokumentující proměny vnímání objemu a prostoru v době po roce 1960 a také díla z netradičních materiálů včetně plastů.

V letech 2019–2024 byla kolekce rozšířena o 65 prací českých a zahraničních umělců.

Ke dni 31. 12. 2024 čítal fond 558 soch, plastik, reliéfů a objektů vedených v rámci inventární řady „P“ (P 1 – P 530).

202 položek si je možné na stránkách galerie prohlédnout online.

2. Historie a obsah

Historie sbírky plastik sahá do třicátých let 20. století, kdy byla do sbírky Městské obrazárny, jejíž fond se stal základem sbírky Krajské galerie, později Galerie moderního umění v Hradci Králové, získávána první sochařská díla. Převážně se jednalo o portréty významných osobností a ženské akty a torza. Část této prvotní kolekce tvořily také modely k sochám ve veřejném prostoru a pro nově stavěné budovy v Hradci Králové. Významné z tohoto pohledu jsou kolekce soch a plastik **Josefa Škody** z 20. a 30. let 20. století (28 ks, 89 studijních kreseb), **Ladislava Beneše** (24 ks, 685 studijních kreseb z pozůstalosti), **Quida Kociana** (30 ks) a **Leoše Kubička** (7 ks).

Soustavná odborná akviziční činnost začala až po roce 1963, kdy se konečně sídlo galerie přesunulo do pronajaté Biskupské rezidence v Hradci Králové. Kurátoři se zaměřovali i nadále především na tvorbu umělců spjatých s regionem. Mezi nejvýznamnější autory patřil v 60. letech především **Ladislav Zív** (33 ks, 27 ks kreseb). Z další autorů regionu je nutné zmínit ještě **Josefa Wagnera** (8 ks, 26 ks kreseb) nebo **Karla Hladíka** (11 ks).

Kromě těchto větších kolekcí se podařilo kurátorům po jednotlivých kusech nashromáždit díla reprezentující alespoň zevrubně vývoj sochařství po roce 1960. Zastoupení jsou tak reprezentativními díly autoři české grotesky a informelu **Karel Nepraš**, **Jan Koblasa**, **Aleš Veselý** a **Vladimír Janoušek**, ale i autoři geometrické abstrakce, jakými bezesporu byli **Hugo Demartini** a **Radoslav Kratina**. Z generace 80. let 20. století jsou zastoupeni **Jiří Beránek**, **Kurt Gebauer**, **Michal Gabriel** a **Čestmír Suška**. Z regionu pak je nutné jmenovat sochaře **Pavla Doskočila** a **Štěpána Málka**.

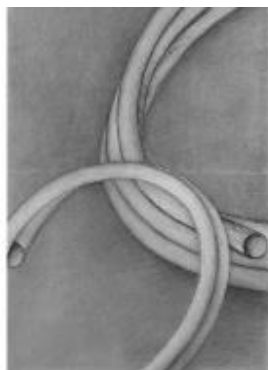
Akvizice v uplynulých letech byly zaměřeny na díla konceptuální – readymades, díla z netradičních materiálů (plast, textil aj.) a instalace v prostoru, které jasně ukazují proměny vnímání dříve tradiční sochařské tvorby, která stále tvoří těžiště sbírkového fondu.

V letech 2023–2024 byla kolekce rozšířena také o díla autorů původem ze zemí bývalého východního bloku a díla slovenských a polských umělců z let 1972–2019. Zastoupení jsou nově **Dalibor Bača**, **Tomáš Džadoň**, **Juraj Meliš**, **Vladimír Havrilla**, **Grzegorz Kłaman**, **Ilona Németh** a **Maria Chliff**.

3. Hodnota fondu

Sbírka plastik má svou nezastupitelnou hodnotu především jako celek, avšak mimo to se ve sbírce GMU nachází několik velmi cenných kusů, především od autorů generace 60. až 80. let 20. století – **Karel Nepraš**, **Šviháček** a **Baletka**, *Enigma I* a *Kumulace* Aleše Veselého, *Housenka Perestrojky* Kurta Gebauera. Nově pak jsou zde zastoupena díla zahraničních autorů druhé poloviny 20. století a díla současných konceptuálních umělců.

Příloha č. 3 – fond KRESBY

Jitka Svobodová
Dvě hadice
1984

Karel Nepřažil
Ilustrace (E. A. Poe – Berenice II)
1960

Karel Malich
Z cyklu Drahý, stopy
1961

Karel Malich
Světlo ve mně
1987

Věra Janoušková
Kolaž
1977

Jitka Jahn
Pískový lom
1943

František Muzika
Zápasník
1937

Jan Krížek
Tři figury
1958

Jana Vojnářová
Kolaž 2
2018

František Kyncl
Falle (Pastil)
1969

Anna Daučíková
Bez názvu – Moskevský deník 8
1989

Jan Svankmajer
Svank-Majers Bilder-Lexikon,
Geografie, Moskau
1973

Luděk Marold
Pařížský elegán
(1890–1895)

1. Základní charakteristika

Fond Kresby byl zřízen za účelem získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a veřejnosti představovat díla českých umělců. Původně byl veden společně se sbírkou Grafiky, od níž byl oddělen až v roce 1987.

Kolekce obsahuje řadu unikátních souborů české proveniencí a zahrnuje všechny významné výtvarné směry a tendence 20. století do současnosti. Ve sbírce se nachází ukázky většiny kresebných technik a materiálů. Početně malou, avšak velmi kvalitní část představuje kolekce kreseb autorů druhé poloviny 20. století, tedy z let, kdy došlo k emancipaci kresby jako samostatného vyjadřovacího prostředku specifické kvality.

V letech 2019–2024 byla kolekce rozšířena o 211 prací českých a zahraničních umělců.

Ke dni 31. 12. 2024 čítal fond 3585 kreseb a jejich souborů v rámci inventární řady „K“ (K 2 – K 1905).

645 položek si je možné na stránkách galerie prohlédnout online.

2. Historie a obsah

Historie kolekce grafických listů kopíruje historii ostatních částí sbírky. Jedny z prvních kreseb pocházejí z odkazu královéhradeckého biskupa Josefa Doubravy z roku 1921. Ve 30. letech 20. století byl do sbírky získán unikátní soubor raritních asijských kreseb. Početně největší částí sbírky jsou bezesporu tradiční studijní kresby, často sochařské – **Ladislav Beneš** (685 ks), **Josef Škoda** (89 ks), **Josef Wagner** (26 ks), dále pak jsou ve sbírce uchovávány kresby **Ladislava Zívra** a **Jana Štursy** ad.

Kolekce kreseb jako jediná ze sbírek GMU obsahuje ve větší míře díla autorů 19. století. Zcela ojedinělý je v tomto směru soubor studijních kreseb **Franze Lorenze** (490 ks), **Josefa Tulky** (39 ks), **Jana Nowopackého** (33 ks) nebo rané kresby **Jana Preislera** (29 ks).

V celku sbírky není možné vysledovat jasněji definovaný kurátorský záměr, případně určit období či styl, v němž by vynikala v porovnání s dalšími regionálními galeriemi. Jedinou jasněji profilovanou a výrazněji zastoupenou oblastí jsou ohlasy imaginativního umění a surrealismu v dílech autorů 60. a 70. let 20. století, především pak kresby **Aleše Veselého** (19 ks), koláže a alchymáže **Ladislava Nováka** (30 ks) a **Josefa Vyleřala** (30 ks). Silnou stránkou jsou pak díla autorů generace 80. let 20. století, které, ač nepočetné, poskytují dobrou orientaci v dění své doby. Velmi kvalitně jsou zastoupeni **Adriena Šimotová**, **Václav Stratil**, **Jitka Svobodová**, **Jan Steklík**, **Miloš Šejn** ad.

V letech 2020–2024 byla kolekce rozšířena o díla slovenských, polských a maďarských umělců z let 1968–2024. Zastoupeni jsou nově **Anna Daučíková**, **Peter Bartoš**, **Anna Bartošová-Pelikánová**, **Vladimír Havrila**, **Jarosław Janusz Kozłowski** a **Bálint Szombháty**.

3. Hodnota fondu

Fond má svou nezastupitelnou hodnotu především jako celek; kromě toho se ve sbírce GMU nachází několik velmi cenných kusů. Především tušová malba *Krevety* od čínského mistra Čchi Paj-še, dále reprezentativní kolekce kreseb **Bohumila Kubišty**, kompletní cyklus *Lesk a bída apokalyptických koní* od **Pavla Nešlehy** či soubor kreseb a koláží **Františka Kyncl**a. Nově pak jsou zde zastoupena díla zahraničních autorů druhé poloviny 20. století, jež jsou v rámci českých sbírek unikátní.

Příloha č. 4 – fond GRAFIKA

Emil Filla
Spící žena (z cyklu Ženy)
1934

Vladimír Boudník
Grafický list V
1965

Ivan Chabrmg
Orchestrální kompozice III
(1967)

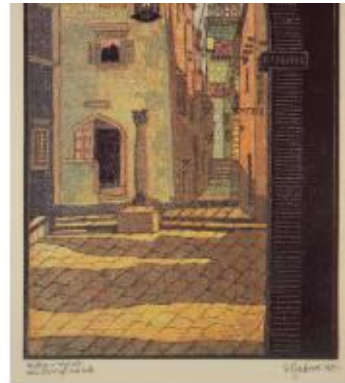
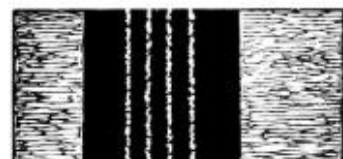
Vladimír Boudník
Z cyklu Variace na Rorschachův test (Rejnost, Mlha
Tato, pamatuj se na ten potok?)
1966

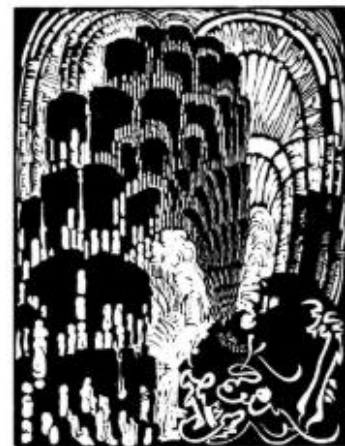
Karel Malich
Bez názvu
2008

Jindra Vlček
Zláglerova ulice (z alba Hradec Králové)
1912

Anna Macková
Ulice
1924

František Kupka
Dřevany 2. (Z cyklu Čtyři příběhy bílé a černé)
1926

Jiří Balcar
Napís
1959

1. Základní charakteristika

Fond **Grafika** byl zřízen za účelem získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a veřejnosti představovat díla českých grafiků a dalších významných umělců, kteří se grafice aktivně věnovali či stále věnují. Původně byl fond veden společně s fondem Kreseb. K osamostatnění došlo v roce 1987.

Kolekce obsahuje řadu unikátních souborů české provenience a zahrnuje všechny významné výtvarné směry a tendence 20. století i díla současných umělců. Ve sbírce se nachází ukázky téměř všech grafických technik od historicky prověřených tisků z dřevěných či kovových desek až po experimentální tisky a moderní digitální grafiku.

V letech 2019–2024 byla kolekce rozšířena o 85 prací českých a zahraničních umělců.

Ke dni 31. 12. 2024 čítal fond 4296 uměleckých děl uložených jednotlivě či v souborech vedených v rámci inventární řady „G“ (G 1 – G 2483).

631 položek si je možné na stránkách galerie prohlédnout online.

2. Historie a obsah

Historie kolekce grafických listů kopíruje historii ostatních částí sbírky. Na rozdíl od kreseb, které byly dříve vnímány jako studijní nástroj pro zachycení okamžitého nápadu a prostředek akademické výuky, byla grafika vždy samostatným plnohodnotným uměleckým dílem. Velký důraz při akvizicích byl proto kladen především na kvalitní technické provedení jednotlivých tehdy užívaných technik. Mezi nejvýznamnějšími autory získané ještě před rokem 1945 je nutné jmenovat především **Tavíka Františka Šimona** (litografie, 79 ks), **Maxe Švabinského** (lepty a suché jehly, 57 ks), **Josefa Váchala** (dřevoryty, celkem 232 ks) a **Jana Koblihu** (dřevoryty, 172 ks).

Nejsilnější stránkou královéhradecké sbírky jsou díla českých secesních symbolistů, především pak díla členů skupiny **Sursum** (Josef Váchal, Jan Konůpek, František Kobliha či Rudolf Adámek). Významné kolekce tvoří také díla autorů **Skupiny 42** a autorů konce 50. a 60. let. Velmi dobře jsou zastoupena díla **Vladimíra Boudníka** (aktivní grafika a materiálové tisky, 42 ks), **Aleny Kučerové** (perforované tisky, 31 ks) či **Lubomíra Přibyla** (23 ks). Česká groteska je zastoupena grafikami **Naděždy Plíškové**, **Jaroslava Vožniaka** ad. Z autorů mladší generace grafiků je třeba jmenovat **Ondřeje Michálka** či **Jiřího Samka**, autora inovativních linorytů, které tiskne nikoli z plochy, ale z hloubky.

Zastoupení zahraničních umělců je v rámci sbírky nevýznamné. Zajímavostí je soubor francouzských a ve Francii žijících umělců „Pour la Tchécoslovaquie“ z roku 1939. V letech 2023–2024 byla kolekce rozšířena o díla slovenských, polských a maďarských umělců z let 1968–2024. Zastoupen je nově **Rudolf Sikora**, **Stanisław Drózd**, **Andrzej Dudek-Dürer**, **Károly Halász**, **György Galántai**, **Orschi Drozdik**, **Tibor Hajas** a **Imre Gábor**.

3. Hodnota fondu

Fond grafik má svou nezastupitelnou hodnotu především jako celek. Mezi nejceněnější díla patří rozsáhlý soubor leptů **Bohumila Kubišty** a dalších autorů období moderny. Nově pak jsou zde zastoupena díla zahraničních autorů druhé poloviny 20. století, jež jsou v rámci českých sbírek unikátní.

Příloha č. 5 – fond FOTOGRAFIE

Barbara Kozłowska
Nopetržitý pod (Cigla spadania)
1968 ★

Grzegorz Kłaman
Koryto 2
1988 ★

Anna Kutera
Feministická malba
1973 ★

Zbigniew Libera
Ślonec (Wariat)
1984 ★

Alicja Żebrowska
Humanitární případy (Przypadki humanitarne)
1994 ★

Alena Kotzmannová
Němý (ze série Dočasná osoba)
1998 ★

Petr Štembera
Akce v Galerii Babel (PL)
1975 ★

Petr Prokeš
Dokumentace akce skupiny Aktual
(HOLUBÍN 20. 2. 1972)
1972 ★

Ivars Gravijs
Janis Ausoklis 1971
2007 ★

Jiří Skála
Dvě skupiny předmětů / Two families
of objects
2007 ★

Mílan Langer, Jaroslav Chmelík,
Miroslav Podhrázký (fotograf)
Podzim (Napařovačka) III, Výloha
Modního domu DON v Hradci Králové
(1988–1992) ★

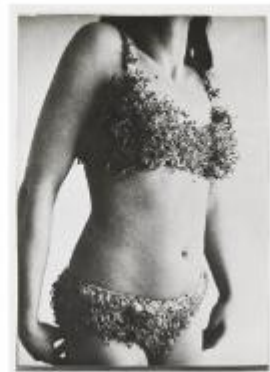
Petr Štembera
Vyhasnutí
1975 ★

Miloš Šejn
Současnost
1970 ★

Wojciech Brzozewski
Wojciech Brzozewski tančí (Tanczy
Wojciech Brzozewski)
1973 ★

Józef Robakowski ★

1. Základní charakteristika

Samostatný fond Fotografie byl zřízen v roce 2019 za účelem získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a veřejnosti představovat díla z oblasti fotografie, a to jak samostatného uměleckého díla, tak fotografie dokumentační od 50. let minulého století po současnost. Nezanedbatelnou část tvoří dokumentace akčního umění, akcí undergroundu a také díla autorů spjatých s regionem východních Čech. Významnou část kolekce tvoří díla zahraničních umělců ze zemí střední Evropy. Ve sbírce jsou zastoupena díla vytvořená tradičními fotografickými postupy, díla uchovávaná formou digitálních dat i ofsetové reprodukce a dokumentace akčního umění.

Ke dni 31. 12. 2024 čítal fond 698 fotografií, digitálních snímků, fotografických objektů a instalací s využitím fotografií vedených v rámci inventurní řady „F“ (F 1 – F 159/2).

202 položek si je možné na stránkách galerie prohlédnout online.

2. Obsah

Nedávno založený fond fotografie doplňuje postupně dosud chybějící pohled na proměny vizuálního umění v průběhu posledních dekád. Během několika málo let se podařilo kurátorům získat některá klíčová díla autorek, jež se významně propisaly do podoby umění 90. let. Ve sbírce se tak nachází původní originál fotokoláže *Fotoamputace / Fotoimplantace* od **Veroniky Šrek Bromové** (1993–1994), dále konceptuální instalace *Čtyři masky* **Mileny Dopitové** (1992/2019) a fotografické cykly **Markéty Othové** a **Aleny Kotzmanové**. Dále jsou zastoupeni **Václav Jirásek** a **Jiří Skála**.

Součástí fondu jsou kromě tradičních fotografií a autorských prací využívajících fotografické postupy také snímky dokumentující happeningy, performance a výtvarné situace akčního umění. Ve sbírce se tak nachází dokumentace akcí **Petra Štembery**, **Milana Knížáka**, **Karla Milera**, **Rudolfa Němce** a **Miloše Šejna**, který v 80. letech působil v královéhradecké galerii na pozici kurátora.

Region východních Čech měl silnou tradici uměleckých happeningů (Podorlicko a Orlické hory, Kolínsko). Z autorů zde působících jsou zastoupeni: **Milan Langer**, **Jaroslav Richtr**, **Jaroslav Chmelík**, **Zbyněk Jetleb** ad. Rozsáhlým konvolutem diapositivů dokumentujících proměny Milanem Langerem spravovaných výloh Módního domu DON v Hradci Králové je zastoupen hradecký fotograf **Miroslav Podhrázký**. Ve sbírce se také nachází soubor fotografií náhodského fotografa a sběratele **Alexandra Skalického**.

V letech 2023–2024 byla kolekce rozšířena také o díla autorů původem ze zemí bývalého východního bloku a díla slovenských, polských a maďarských umělců z let 1968–2016. Zastoupení svými díly jsou **Ivars Gravlejs**, **Peter Bartoš**, **Rudolf Sikora**, **Vladimír Havrilla**, **Juraj Meliš**, **Ilona Németh**, **Ľubomír Ďurček**, **Wojciech Brzuszewski**, **Józef Robakowski**, **Teresa Murak**, **Zbigniew Makarewicz**, **Barbara Kozłowska**, **Grzegorz Kłaman**, **Anna Kutera**, **Zbigniew Libera**, **Alicja Żebrowska**, **Ryszard Waśko**, **György Galántai**, **Károly Halász**, **Bálint Szombháty**, **Tamás St. Auby (Szentjóby)**, **Sándor Pinczhelyi**, **Tibor Hajas** a **Vilmos Koter**.

3. Hodnota fondu

I přes velice krátkou historii je možné prostřednictvím dosud shromážděného souboru fotografií prezentovat dění na poli akčního umění v rámci středoevropského regionu. Významný prostor pak zaujímají práce vztahující se k problematice palčivých sociálně-spoločenských otázek. Ve sbírce GMU nachází též několik velmi cenných děl autorek ze 70. a 90. let minulého století. Zastoupení zahraničních umělců je v rámci českých sbírek unikátní.

Příloha č. 6 – podsběrka POHYBLIVÝ OBRAZ

Miloš Šajn
Tvář
1999 ★

Michal Kindornay
Jočná * Staropramenná * Národní *
Myslíkova
2012 ★

Mark Thor
Kim 1/1
2002 ★

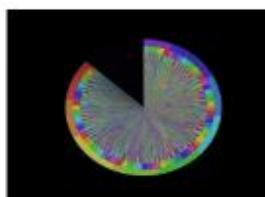
Adéla Babanová
Zurich (z cyklu Trilogie o umění)
2008–2009 ★

Jiří Černíček
Mezi vočty a snidání
1992 ★

Martin Zet
Lacné sochy
1999 ★

Milan Guštar
Abacus
2002–2013 ★

Filip Cenek
Po atentátu (3 fragmenty)
1998 ★

Milan Křížák
Zab se a lof
1982 ★

Marie Lukáčová (autor)
Moréna Rex
2019 ★

Milan Kohout
Tracing Shadows
1987 ★

Milan Křížák
New York 1
1969–1971 ★

Erik Šikora
Nekonečná výstava
2007 ★

Rudolf Němec
Proměny
80. léta 20. století ★

Tomáš Svoboda
A story
2011 ★

Rudolf Němec
Dadání
1985 ★

Peter Rónai
Dada metronóm
1988 ★

Vít Soukup
Druhý díl seriálu: drama stárnoucích
mužů a hledání místa na slunci
1993 ★

Michal Baumbach
bez názvu/ untitled
1980 ★

Rudolf Němec
Sluneční hodiny a Kuklání
1970 ★

1. Základní charakteristika

Podsbírka **Pohyblivý obraz** byla založena v roce 2019 jako reakce na absenci ucelené sbírky děl pohyblivého obrazu v České republice za účelem získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a veřejnosti představovat díla z oblasti nových médií: experimentální filmy, videoart, videoinstalace, diaprojektorové instalace, filmové eseje, dokumentace performancí a zvukové nahrávky českých umělců z období od 70. let 20. století do současnosti. Sběrka zahrnuje taktéž díla zahraničních umělců. Ve sbírce jsou shromážděny fyzické nosiče, vícedílné soubory a instalace. Dobové nosiče jako Video8, Hi8, i8, i8+, MiniDV, VHS, S-VHS, VHS-C nebo i 16mm film procházejí základním restaurováním. Samotné uchování je řešeno v maximální digitální kvalitě. Paralelně vzniká databáze s náhledy jednotlivých děl pro studijní a badatelské potřeby.

Ke dni 31. 12. 2024 čítal fond 146 filmů, videí, digitálních snímků a audiovizuálních instalací vedených v rámci inventurní řady „VA“ (VA 1 – VA 136).

101 položek si je možné na stránkách galerie prohlédnout online v podobě snímků obrazovky.

2. Obsah

Nově ustanovená sbírka Pohyblivého obrazu v rámci sbírky GMU je budována za účelem reflexe vývoje od experimentálních tendencí 60. let 20. století do současnosti. Po počátečním ustavení a nastavení režimu správy dat nastal významný rozvoj sbírky a během krátké doby se podařilo kurátorům získat díla autorů, kteří patřili k průkopníkům volné vizuální filmové tvorby, často spojené se záznamem akce: **Rudolfa Němce, Michaela Bielického, Lumíra Hladíka, Milana Kohouta, Milana Knížíka či Tomáše Rullera.**

Tvorba pohyblivého obrazu vždy vznikala v interakci s výtvarným děním a s výtvarným uměleckým provozem, a proto nahlížíme na pohyblivý obraz jako na jedinečný umělecký projev stejně jako na malbu, kresbu, sochu, grafiku nebo fotografii. Je tedy třeba ho systematicky zasazovat do širších myšlenkových rámců dalších sbírek dané instituce, o což se v současnosti GMU snaží. Díla **Daniela Pitína, Zbyňka Baladrána a Miloše Šejny** byla součástí expozice Posledních 50 let (2020–2024). Kromě toho byl v rámci galerie ustanoven samostatný výstavní prostor Černá kostka, kde jsou postupně prezentováni autoři zastoupení ve fondu GMU: **Marie Lukáčová, Mark Ther, Martin Zet, Tereza Velíková, Milan Guštar, Michaela Vélková Maupicová, Adéla Babanová** ad.

V letech 2023–2024 byla kolekce rozšířena také o díla autorů původem ze zemí bývalého východního bloku a díla slovenských, polských a maďarských umělců z let 1968–2016. Zastoupení svými díly jsou **Peter Rónai, Erik Sikora, Vladimír Havrilla, Milan Adamčiak, Ilona Németh, Jozef Robakowski, Teresa Murak, Alicja Żebrowska, Ryszard Waško, Wojciech Brzuszewski.** Součástí sbírky je i rozsáhlý soubor VHS Barla videojournal (23 ks).

3. Hodnota podsbírky

I přes velice krátkou historii je sbírka cenným dokladem proměn a vývoje média pohyblivého obrazu. Významné je především zastoupení střeoevropských umělců, které je svým rozsahem a kvalitou na špičkové úrovni.

Příloha č. 7 – kolekce SBÍRKA STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPY

Barbara Kozłowska
Nepřetržitý pod (Ciągłe spadanie)
1988

Grzegorz Kliman
Obalisky
1988

Zbigniew Libera
Ślanec (Wariat)
1984

Ivars Gravijs
Karlis Kalibers 1912
2007

Jarosław Janusz Kozłowski
Cvičení z měření 1
1989

Wojciech Brzuszewski
Baletni Jazyk (Język baletowy)
1973

Jerzy Koszałka
Gdańskie loutkové divadlo (Szopka
gdańska)
2019

Barbara Kozłowska
Ůhel pohledu (Punk widzenia):
Jednota
1973

Ewa Ciepielowska
Podivná krajina (Weird Landscape)
1985

Jerzy Truszkowski
Pąsky organ (Narząd męski)
1984

Bożena Grzyb-Jaradzka
Dawol
1993

Ladislava Gažiová
Bez názvu
2018

Ladislava Gažiová
Bez názvu
2018

Michael Belický
Dak (No, I am an experimentalist)
1987

Paweł Jaradzki
Joseph Bouys – miluji tě (Joseph
Bouys – I love you)
1985

Peter Rónai

1. Základní charakteristika

Kolekce **Sbírka střední a východní Evropy (Collection of Central and Eastern Europe)** byla založena v roce 2019 za účelem získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a veřejnosti představovat díla širšího regionu, který propojuje společná historická zkušenost zemí tzv. „východního bloku“ – Polska, Slovenska, Maďarska, Rumunska a zemí bývalých sovětských republik. Zastoupena jsou díla od poslední třetiny 20. století, kdy se ve sledovaném prostoru začalo prosazovat neoficiální umění, konceptuální umění, performance a v neposlední řadě také postmoderna i díla relativně nová, která reflektují palčivé geopolitické, ekologické i sociální otázky dnešních dní.

Ke dni 31. 12. 2024 bylo do kolekce zařazeno 299 sbírkových předmětů zapsaných v jednotlivých inventárních knihách fondů obrazů, plastik, kreseb, grafik, fotografií a pohyblivého obrazu.

98 položek si je možné na stránkách galerie prohlédnout online.

2. Cíle a obsah

Sbírka střední a východní Evropy (Collection of Central and Eastern Europe) byla založena za účelem poznávání vzájemných vazeb a spojujících článků u děl umělců a umělekyní zemí nám blízkého, avšak ve skutečnosti dosud málo prozkoumaného a v galerijním provozu málo reflektovaného území. Spolu se založením sbírky byla proto ustavena Edice střední a východní Evropy, v níž postupně vychází překlady prací významných teoretiků a historiků přibližující českému čtenáři vůbec poprvé v češtině zásadní díla o umění jednotlivých států regionu. Jedním z cílů postupně formující se sbírky je také výraznější propojení různých uměleckých projevů, pozic, generací a geografických specifík, snaha iniciovat výstavní a výzkumné projekty postavené na spolupráci s umělci a kulturními institucemi zmíněných zemí a začlenit tak GMU do mezinárodního kontextu.

Ve sbírce jsou v současnosti zastoupena díla autorek a autorů: **Anny Daučíkové, Ladi Gažiové, Erika Sikory, Dalibora Bači, Petera Bartoše, Rudolfa Sikory, Juraje Melíše, Lubomíra Ďurčeka, Tomáše Džadoně, Vladimíra Havrilly, Anny Bartošové-Pelikánové, Veroniky Rónaiové**, práce autorských dvojic **Lucie Tkáčová/Anetta Mona Chisa a Vasil Artamonov/Alexey Klyuykov**, soubor videí **Petera Rónaie, Ivarse Grävlelse, Alexeye Klyuykova**. Z polských umělců je zastoupen **Jerzy Kosalka, Stanisław Drózd, Andrzej Dudek-Dürer, Wojciech Bruszewski, Jozef Robakowski, Teresa Murak, Zbigniew Makarewicz, Barbara Kozłowska, Jarosław Kozłowski, Grzegorz Kłaman, Anna Kutera, Zbigniew Libera, Jerzy Truszkowski, Alicja Żebrowska, Ewa Ciepielewska, Bożena Grzyb-Jarodzka, Paweł Jarodzki**. V roce 2024 se podařilo do sbírky získat díla maďarských umělců, a to: **Ilona Németh, Károly Halász, Ryszard Waško, Bálint Szombháty, Tamás St. Auby (Szentjóby), Sándor Pinczehelyi, György Galántai, Orshi Drozdik, Tibor Hajas, László Beke, Imre Gábor, Mária Chilf**. Ve sbírce je zastoupen i rumunský umělec **Vilmos Koter**.

Sbírka GMU obsahuje další díla umělců z širšího regionu střední Evropy, která byla získána v minulosti. Sbírka Karla Tutsche obsahuje také práce zahraničních autorů spadajících do sledované oblasti střední Evropy. V příštích letech plánujeme postupnou revizi všech sbírek a formální zařazení (pomocí markantů v evidenčním systému) příslušných prací zahraničních autorů do budované kolekce.

3. Hodnota kolekce

Sbírka střední a východní Evropy se během pouhých pár let stala jednou z nejrozsáhlejších sbírek střeoevropského umění na území České republiky zaměřených na akční a konceptuální umění sledované oblasti a obsahuje unikátní a často citovaná díla významných autorů.

Příloha č. 8 – SBÍRKA KARLA TUTSCHE

Jiří Kovanda
Bez názvu
1992

★

Jiří Šopko
Zelony bžtec
1969

★

Jiří Načeradský
Bžtec K.
1967

★

Jiří David
Na různých
1988

★

Jiří Petráček
Figura I - Žena (studie)
1997-1999

★

Naděžda Přibková
Mona Lisa dle "La Joconde"
1968

★

Antonín Strážek
Křeslo
1990

★

Ján Mančuška
Natvrdo
1999

★

Georg Jirí Dokoupil
Cyklus "Praha"
1990

★

Vladimír Novák
Dokus
1981

★

Vladimír Kokolia
Přesnídávka
1985

★

Michal Gabriel
Tři psi
1986

★

Vladimír Novák
Průhled
1979

★

Stanislav Diviš
Krajina
1980

★

Stanislav Diviš
Kašpaři (Průvod funkcionářů - Věrní zůstaneme)
1985

★

1. Základní charakteristika

Sbírka je celoživotním dílem brněnského sběratele a galeristy Karla Tutsche (1941–2008). Sbírka obsahuje špičková díla českých umělců od konce 60. let minulého století až po nultá léta nového milénia. Ve sbírce jsou v menší míře zahrnuty i práce zahraničních umělců. Sbírka obsahuje obrazy, plastiky, objekty i součásti instalací a v menší míře také fotografie. Početně nejvýznamnější část sbírky tvoří práce na papíře – grafické listy a kresby.

Ke dni 31. 12. 2024 čítal fond 1354 soch, plastik, reliéfů a objektů vedených v rámci inventární řady „SKT“ (SKT 1 – SKT 875).

1280 položek si je možné na stránkách galerie prohlédnout online.

2. Historie a obsah

Sbírka byla zakoupena díky finanční podpoře Královéhradeckého kraje a mimořádného úsilí ředitele Františka Zachovala pro Galerii moderního umění v Hradci Králové v roce 2021 od rodiny sběratele.

Kolekce obsahuje zásadní díla českého umění z období mezi modernou a postmodernou od významných autorů, jako je **Jiří Načeradský, Jiří Sopko, Naděžda Plíšková, Alena Kučerová** ad. Významně jsou zastoupeni autoři mladší generace **Vladimír Novák, Kurt Gebauer, Vladimír Skrepl, z Tvrdohlavých Antonín Střížek, Jiří David, Stanislav Diviš, Jiří Georg Dokoupil** a dále **Michal Gabriel** či **Vladimír Kokolia**. Nejlépe zastoupenými představiteli malby 90. let jsou v rámci sbírky nepochybně **Jiří Petrbok** a **Jakub Špaňhel**. Kromě obrazů se brněnský sběratel zaměřoval také na konceptuální umění, kde mezi nejdůležitější autory patří **Jiří Kovanda, Ján Mančuška** a **Tomáš Vaněk**.

Součástí sbírky je též rozsáhlý soubor kreseb – originálních předloh pro tisk katalogů brněnské galerie Na bidýlku, kterou Karel Tutsch provozoval v letech 1986–2008. V miniaturních prostorách galerie, která se stala významným místem setkávání a prezentace české a slovenské neoficiální scény, proběhlo celkem 169 výstav. Vedle již známých neoficiálních autorů se v galerii objevovala díla začínajících výtvarníků 90. let, pozoruhodné byly zejména site specific instalace Jiřího Davida a Jiřího Kovandy z konce 80. let patřily v českém kontextu k ojedinělým experimentům.

V 90. letech začal Karel Tutsch sledovat také zahraniční autory. Ve sbírce jsou zastoupeni **Otto Zitko, Peter Friedl, Gerhard Koeck, Harold Schouten, Christian Macketanz, Ulric Roldanus, Andrew Gilbert, André Butzer, Thomas Helbig, Markus Selg, Kalin Lindena** ad.

Sbírka tvoří uzavřený celek, jehož rozšiřování je možné pouze v omezené míře, a to pouze v případech, kdy díla přímo souvisí s činností sběratele, byla prokazatelně vytvořena v souvislosti s ním (např. jako pocta), či byla dříve součástí původní kolekce.

3. Hodnota sbírky

Kolekce čítající více než 1 300 děl je výlučným dokumentem sběratelství od konce 70. let do roku 2008 a nově též dokladem systematické práce soukromého galeristy v době pozdní normalizace a počátku budování občanské společnosti v poslední dekádě minulého století. Obsahuje unikátní díla autorů české postmoderny, která v tomto rozsahu a kvalitě nemají v rámci českých veřejných sbírek obdoby.